



datum 17-04-2012

volgnr.

## Adviesbrief

### **Geen financiële belasting reorganisatie ouderschap**

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams  
Parlement

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het tarief  
op het recht op verdelingen en gelijkstaande overdrachten, *Parl. St.* VI Parl., 2011-  
2012, 1529/1

Kinderrechtencommissariaat

Leuvenseweg 86

1000 Brussel

tel.: 02-552 98 00

fax: 02-552 98 01

[kinderrechten@vlaamsparlement.be](mailto:kinderrechten@vlaamsparlement.be)

[www.kinderrechten.be](http://www.kinderrechten.be)

De verdeling van een onroerend goed in gemeenschappelijke eigendom moet worden geregistreerd en gaat gepaard met de heffing van een belasting: het verdelingsrecht. Het voorliggende ontwerp van decreet strekt ertoe dit verdelingsrecht te verhogen van 1% naar 2%.<sup>1</sup>

Het verdelingsrecht wordt voornamelijk betaald in volgende situaties :

- verdeling na vererving waarbij onroerende goederen onder de erfgenamen worden verdeeld, of toebedeeld worden met het betalen van een opleg;
- bij wijzigingen in de eigendomssituatie waarbij vennootschappen met hun aandeelhouders of zaakvoerders in onverdeeldheid eigenaar werden van onroerende goederen;
- in de context van een echtscheiding.

In het kader van het IPOS (Interdisciplinair Project voor de Optimalisatie van Scheidingstrajecten)<sup>2</sup> werden overeenkomsten voorafgaand aan een scheiding met onderlinge toestemming (EOT-overeenkomsten) inhoudelijk geanalyseerd. Bijna 70 procent van de gezinnen uit de steekproef leefde voor de echtscheiding in een eigen gezinswoning. In een aanzienlijk deel van de overeenkomsten (63%) beslissen de echtgenoten dat dit gezamenlijk onroerend goed wordt toebedeeld aan één van hen. Bij 4/5<sup>de</sup> van de toebelingen gebeurt dit onder last van de verkrijgende echtgenoot een opleg te betalen en/of de hypothecaire lening verder af te betalen.

Uit de praktijk weten we dat in deze beslissing omtrent de toebeding van de gemeenschappelijke woning de bekommernissen rond de kinderen vaak een belangrijke rol spelen. Het behoud van de oorspronkelijke gemeenschappelijke gezinswoning kan voor de kinderen een behoud van het vertrouwde levenskader betekenen.

Financieel bekeken is een scheiding een zware dobber: huis en goederen moeten worden verdeeld, maandelijkse kosten waar ouders elk apart voor staan, dubbele kosten, eventueel onderhoudsgeld , ... Met het voorliggende ontwerp van decreet komt het prijskaartje voor een scheiding nog hoger te liggen.

Ouders scheiden als partners, maar niet als ouders. Bij een scheiding zoeken ouders en kinderen naar een verblijfs- en omgangregeling. Het ouderlijk gezag op zich verandert immers niet, wel de context waarbinnen dit gezag vorm krijgt. Van samen ouder zijn onder een en hetzelfde dak moeten ouders en kinderen zich reorganiseren naar twee niet-samenwonende ouders. Deze reorganisatie vraagt veel van alle betrokkenen. Dat blijkt onder meer uit de verschillende vragen en klachten die wij hierover jaarlijks via ons ombudswerk ontvangen. Ook op materieel gebied is het vaak moeizaam zoeken naar een nieuw evenwicht.

Als Kinderrechtencommissariaat kijken we naar de belangen en bekommernissen van kinderen in scheidingsituaties. In ons dossier “Kinderen & scheiding” in 2005 pleiten we ondermeer voor volgende zaken, die ook vandaag nog actueel zijn:

---

<sup>1</sup> Wijziging van artikel 109 van het Wetboek der Registratie, Hypotheek- en Griffierechten.

<sup>2</sup> [www.scheidingsonderzoek.be](http://www.scheidingsonderzoek.be). IPOS onderzocht wat belangrijk is voor de levenskwaliteit van de betrokkenen bij scheiding. 1865 volwassenen en 230 kinderen namen deel aan het onderzoek.

- Systematisch onderzoek naar de beleving en verwachtingen van kinderen rond scheiding;
- Aandacht voor inhoudelijke ondersteuning van de dienstverlening rond scheiding, relaties, ouderschap... waarin het juridische vaak een sterke impact heeft;
- Het uitwerken van een Vlaams bemiddelingsbeleid, naast de federale wetgeving;
- Een toegankelijk bemiddelingsaanbod rond scheiding en ouderschap, met eenvormige kwaliteitscriteria ongeacht de beroepsgroep/opleiding;
- Verplichte kennismaking met bemiddeling alvorens een rechterlijke procedure te starten.

We benadrukken het belang van ondersteuning van ouders en kinderen in het scheidingstraject. Naarmate dit scheidingstraject weloverwogen en evenwichtig kan verlopen, zal een scheiding naar de toekomst toe immers minder bedreigend zijn voor het welzijn van kinderen en ouders.

Hoewel kinderen niet rechtstreeks betrokken zijn bij deze materiële verdeling, raakt het wel hun levenskader. Het raakt hen ook als hun ouders in moeilijkheden geraken om hun huisvesting na scheiding opnieuw te organiseren. Onder meer het recht van kinderen om een passende levensstandaard te genieten, zoals geformuleerd in artikel 27 van het Internationale Kinderrechtenverdrag, kan hier in het gedrang komen.

Ouders die hun ouderschap reorganiseren via een toebedeling van de gezinswoning aan één van hun beide staan voor een hogere kost als het verdelingsrecht naar 2% wordt opgetrokken. Deze maatregel druist in tegen een ondersteuningsvisie. Een verhoging van het verdelingsrecht is voor ons een gezinsonvriendelijke maatregel, die scheidende ouders en kinderen in een kwetsbare periode treft. Vanuit een ondersteuningsvisie is het zinvol om kosten en drempels bij scheiding en reorganisatie van het ouderschap zo laag mogelijk te houden. In die zin valt ook te overwegen om de kosten bij een verdeling van een onroerend goed bij een scheiding met kinderen gewoon af te schaffen.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Reeds voorgesteld in een voorstel van decreet in 2004. Voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 109 van het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-2004, nr. 2162/1.